

застосуванні пов'язану із неоднозначним тлумаченням, яку було усунуто тільки у 2018 році висловленням Верховним Судом США своєї правової позиції стосовно розуміння «роботодавця» у справі Д.Гвідо та Д.Ранкін проти пожежного округу Маунт-Леммон. Пожежники скаржились на незаконне звільнення у зв'язку із дискримінацією за віком, але пожежний округ стверджував про неможливість застосування даного положення у зв'язку із тим, що він не є роботодавцем у розумінні ADEA, так як має у своєму складі менше 20 працівників. Верховний Суд роз'яснив, що державні та політичні підрозділи є окремих категорією осіб до яких не застосовується обмеження за кількістю працівників [4].

Зазначене вище дозволяє зробити висновок про необхідність подальшого дослідження питання дискримінації за віком в сфері праці та зайнятості населення та формування відповідного законодавства України з одночасним створенням ефективного механізму його реалізації. Успішний досвід інших держав, зокрема США, може слугувати орієнтиром та основою для формування такого законодавства за умови врахування особливостей національного права.

Література

1. Проект Закону «Про запобігання дискримінації щодо осіб літнього та похилого віку в Україні» №8367 від 01.11.2005 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=8367&skl=5

2. Проект Закону «Про запобігання дискримінації щодо осіб літнього та похилого віку в Україні» №7224 від 07.10.2010 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=38709; Проект Закону «Про запобігання дискримінації щодо осіб літнього та похилого віку в Україні» №10486 від 18.05.2012 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=10486&skl=7

3. The Age Discrimination in Employment Act of 1967 (ADEA). *Pub. L. 90-202*.

4. The Supreme Court of the United States. Mount Lemmon Fire Dist. v. Guido, 17-587, 11/06/18. URL: https://www.supremecourt.gov/opinions/18pdf/17-587_n7ip.pdf

УДК 347.211 (043.2)

Чуб Н. С., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Шуст Н. Б., д.соц.н., професор

ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ

Загалом, поняття «об'єкт» зустрічається у цивільному праві в таких термінологічних конструкціях як «об'єкт цивільних прав», «об'єкт цивільних правовідносин», «об'єкт суб'єктивних цивільних прав» та ін.

Природно, що судження про тотожність чи відмінності в цих термінологічних комбінаціях залежить від того, що саме вважати об'єктом цивільного правовідношення, адже саме стосовно нього у поглядах дослідників спостерігаються найбільші розбіжності. Переважно ж в дискусіях проблема зводилася до тотожності чи нетотожності понять «об'єкт цивільних прав» та «об'єкт цивільного правовідношення». Попри це звучали припущення про неприйнятність об'єкта для правовідношення, оскільки він може бути притаманний виключно суб'єктивному праву. Юридичне призначення об'єкта цивільного права (правовідношення) виявляється в тому, що він впливає на зміст суб'єктивних цивільних прав та обов'язків, оскільки його соціальні та юридичні (цивільно-правові) властивості визначають коло тих дій (правочинів), які можливо/неможливо вчиняти щодо нього [1, с. 137-148].

Категорія «об'єкт» відносно досліджена вітчизняними та зарубіжними правниками, разом з тим єдиного підходу до розуміння даного явища в науці так і не склалося. Дана категорія була і залишається предметом постійної уваги у дослідженнях юристів як минулого, так і сучасності, а проблема об'єктів цивільних прав займає одне з центральних місць і є дискусійною у цивілістиці. Тому, на думку Даниленко О.В [2], – для того аби визначитися у загальних підходах до розуміння поняття «об'єкт цивільних прав» та кола явищ об'єктивної дійсності, які визнаються в такій якості, необхідно, насамперед, провести ретроспективний аналіз даної проблеми, що надасть можливість якісно покращити знання в цій сфері.

Так, на думку Завальної Ж.В., об'єктом цивільних правовідносин є врегульована нормами цивільного права поведінка юридично рівних майново самотійних осіб, яка спрямована на задоволення майнових і немайнових інтересів [3, с. 38]. Разом з тим, зазначимо, що на даному етапі в теорії права та цивілістиці існують й інші підходи до поняття та сутності об'єкта права, наприклад: теорія «об'єкта поведінки», яка ґрунтується на розумінні об'єкта як явища здатного до правового регулювання, і визнає таким явищем лише поведінку людини, а не інші явища навколишнього середовища, або теорія «об'єкта-правового режиму», представники якої об'єктом правовідносин вважають правовий режим як правову характеристику явищ об'єктивної дійсності, які цивільним правом віднесені до категорії об'єктів цивільних прав [2].

Важливий ще один ракурс співвідношення майнових прав та речей, який став можливий у зв'язку з непослідовністю їх регулювання в українському законодавстві. Відомо, що не тільки цивільне право оперує поняттями таких об'єктів, як майнові та речові права, частки та паї, а також регулює права на окремі види речей. Наприклад, земельні ділянки регулюються Земельним кодексом, а права на ці об'єкти, у тому числі їх виникнення – земельним законодавством. Між останнім і цивільним

законодавством нерідко виникає неузгодженість щодо прав на земельні ділянки та корпоративних прав або прав членства [4].

Відповідно до позиції С.А. Водяхіна, об'єкту цивільних прав властиві наступні риси: легальна визначеність; формалізація конститутивних ознак; наявність гарантій забезпечення прав для суб'єктів, визначеність правових наслідків володіння такими об'єктами; визначеність вимог до введення таких об'єктів у цивільний оборот, форм та способів захисту суб'єктивних прав та наявність можливих обмежень [5].

Сучасна доктрина цивільного права, а саме автори підручника Цивільне право В.І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва, В.Л. Яроцький визнають множинність об'єктів цивільних прав. Поширеною є позиція про неможливість існування безоб'єктних цивільних правовідносин. В наш час у юридичній літературі переважна більшість правників визначають об'єкт цивільних прав через поняття «блага». Така позиція виникла через те, що крім матеріальних благ цивільне право досліджує й нематеріальні: честь, гідність, інформацію, результати інтелектуальної, творчої діяльності, тощо. Так, об'єктами цивільних прав визнаються матеріальні та нематеріальні блага, стосовно яких між суб'єктами цивільного права виникають відносини, які становлять предмет цивільно-правового регулювання. Отже, усе вищевикладене свідчить про складність підходу до розуміння об'єкту цивільних прав в науці цивільного права.

Література

1. Шимон С.І. Співвідношення понять «об'єкт цивільних прав» та «об'єкт цивільних правовідносин» // Науковий вісник НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія: Економіка і право. – К., 2010. - Вип.10. – С. 217-225.
2. Даниленко О.В. Проблема об'єкта цивільних прав: ретроспективний аналіз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12656/1/Danylenko.pdf>
3. Завальна Ж. Об'єкт цивільних правовідносин // Юридична Україна. – 2006. – № 7. – С. 36–39.
4. Спасибо-Фатєєва І.В. Види об'єктів цивільних прав [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8269/Chasopys%2013-18.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Водяхін С.А. Підходи до розуміння поняття «об'єкти цивільних прав» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.realllook.com.ua/4804/pidxodi-do-rozuminnya-ponyatty-a-ob-yekti-civilnix-prav/>.